

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

RESEARCH BRIEF

การนำเข้าประชากร 200,000 คน วิกฤตหรือโอกาส

ศ.เกียรตินาคิน ดร.อภิชาติ จำรัสฤทธิ์รักษ์
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

“ประเทศไทยจำเป็นต้อง นำเข้าประชากร ปีละ 2 แสนคน

เพื่อบรรเทาปัญหาประชากรที่ ลดน้อยลง”.....

เราจะพิจารณาเรื่องนี้กันอย่างไร เมื่อไร และจะถือว่ามันเป็น

วิกฤตหรือโอกาส

เมื่อต้นปีนี้ อัลลอน มัสก์ ได้แสดงความคิดเห็นด้วยความตกใจว่า จากปัญหาที่ประชากรประเทศญี่ปุ่นมีการเกิดน้อยลง ประเทศญี่ปุ่นอาจจะสิ้นสุดลง ซึ่งจะเป็นความสูญเสียครั้งใหญ่ของโลก

ความคิดเห็นนี้แม้จะเป็นสิ่งที่น่าตกใจไปทั่วโลก แต่แทบจะไม่มีใครกังวลเลยว่าเป็นประเทศอันดับ 2 ของโลกที่จะเผชิญกับปัญหานี้อย่างแน่นอนเช่นกัน และอาจจะเป็นปัญหารุนแรงยิ่งกว่า คือประเทศไทย

จริงๆ แล้วในปี 2563 นักวิชาการของ The Lancet (Vollset et. al., 2020) ได้เปิดเผยตัวเลขการคาดประมาณประชากรของประเทศต่างๆ ในโลก จากปัจจุบันจนสิ้นสุดศตวรรษที่ 21 สนับสนุนข้อมูลของสหประชาชาติ ที่พบว่าประเทศอันดับสองรองจากญี่ปุ่น คือประเทศไทยนั่นเอง การคาดประมาณครั้งนี้เปิดเผยเพิ่มเติมว่า

3 ประเทศแรก ที่จะพบปัญหาน่ากังวลมากที่สุด

คือจะมีจำนวนประชากรลดลงจากปัจจุบันมากกว่าครึ่งหนึ่ง ประเทศเหล่านั้นก็คือ

ญี่ปุ่น

ไทย

สเปน

รายงานนั้นกล่าวว่า
ประชากรของประเทศไทยจะ
ลดลงกว่าครึ่งหนึ่ง
เหลือเพียง
30 กว่าล้านคน เท่านั้น

และในทางตรงข้าม ประเทศพัฒนาแล้วอื่นๆ ที่ปัจจุบันมีอัตราการเกิดต่ำกว่าระดับทดแทน เช่นกัน ได้แก่ สหราชอาณาจักร เยอรมนี สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย เมื่อสิ้นศตวรรษนี้ ต่างกลับจะมีประชากรเพิ่มขึ้นด้วยกันทั้งสิ้น ที่เป็นเช่นนั้นเพราะประเทศเหล่านี้มีนโยบายและเป้าหมายจำนวนคนเข้าเมืองอย่างชัดเจนมาโดยตลอด ประเทศเหล่านี้ได้ดำเนินนโยบาย replacement migration มาเป็นเวลานาน นานก่อนที่สหประชาชาติจะได้กล่าวเสนอไว้เมื่อปี 2001 (United Nations, 2001) ให้เป็นเครื่องมือทางประชากรกับประเทศที่เริ่มมีปัญหาดังกล่าว

แม้ว่าประเทศที่พัฒนาแล้วเหล่านี้จะรักษาความมั่นคงทางจำนวนประชากรไว้ได้ แต่ขณะเดียวกันก็ได้รับผลกระทบ เกิดเป็นวิกฤตระดับชาติกับทุกประเทศ มากน้อยต่างกัน วิกฤตนี้เกิดจากการขัดแย้งระหว่างเจ้าของประเทศกับผู้ย้ายถิ่นเข้ามาใหม่ มีรากฐานจาก Xenophobia ขยายผลเป็นความขัดแย้งทางการเมือง ระหว่างลัทธิต่อต้านประชาธิปไตยเสรีนิยมกับลัทธิประชานิยม (National Populism) ที่เกิดขึ้นใหม่ และกำลังได้รับความนิยมมากขึ้นเห็นได้จากกรณีของ Brexit และกรณีการเข้าสู่ตำแหน่งของประธานาธิบดีทรัมป์

ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว **วิกฤตเหล่านี้จะไม่รุนแรง หากนโยบายการนำเข้าประชากรทำอย่างถูกต้อง ตั้งแต่ต้น** โดยมีฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ ทำงานสอดคล้องกัน มีหน่วยงานระดับกระทรวงเป็นเจ้าภาพ และดำเนินงาน ตั้งแต่กระบวนการในการตั้งเป้าหมายจำนวน ประชากรที่จะนำเข้ารายปีการดูจังหวะเวลาการจัดทำนโยบาย สาธารณะ การสร้างการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกประชากรที่จะนำเข้า การจัดทำโครงการการบูรณาการประชากรผู้มาใหม่ กับประชากรของประเทศ ทั้งในทางสังคมและภูมิศาสตร์ การติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและการขยายผลกระทบกับทุกๆ ฝ่าย ซึ่งทั้งหมดนี้ ขึ้นตอนประชาธิปไตยและการกระจายอำนาจจะมีส่วนสำคัญที่สุดของความสำเร็จ และสามารถสร้าง โอกาสใหม่ที่ประเทศจะได้รับ โดยสามารถหลีกเลี่ยงวิกฤตจาก ลัทธิประชานิยมดังที่กล่าวมาแล้ว

ที่สำคัญคือ วัตถุประสงค์ของการนำเข้าประชากรต้องเป็นไป เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในประเทศ แก้ปัญหาความยากจนและ ปัญหาประชากรชายขอบ ไม่ใช่เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจแบบ ประชาธิปไตยเสรีนิยมเพียงอย่างเดียว เป้าหมายใหญ่คือการ สร้างความสุขของคนในชาติโดยรวม ส่งเสริมประชาสังคมให้ เข้มแข็ง ให้เกิดการพัฒนาเมืองและชนบทไปพร้อมๆ กัน เกิดทั้ง technology transfer และ social and cultural transmission และ globalization ที่ดีที่ควร โดยสรุป คือ การตั้งเป้าหมายใหญ่ เพื่อการพัฒนาทางสังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาวะ เพื่อให้เป็น สังคมแห่งความสุขโดยรวม

ภาพ: โค้ชช นายชัยชัช ชว ตอนได้สัญชาติไทย
(ที่มา: YOUTUBE-TNN Online Feb 5, 2565 BE)

สำหรับเป้าหมายเชิงปริมาณ และกระบวนการ

ในการตั้งเป้าหมายจำนวนประชากรต่างชาติ เพื่อให้สัญชาติไทย สามารถตั้งเป้าได้ปีละ 200,000 คน เป็นการคำนวณคร่าวๆ (ยังไม่ได้ใช้ cohort component method)

**ใน 80 ปี
จะได้ประชากรไทยเข้ามา
16 ล้านคน**

เท่ากับการ **ทดแทนประมาณ 50%** ของประชากรที่หายไปเนื่องจากการทดแทนไม่จำเป็นต้องทดแทนทั้งหมด 100%

เพราะประเทศสามารถใช้นโยบายอื่นๆ ร่วมด้วยได้เช่น การรณรงค์ส่งเสริมการเกิดอย่างต่อเนื่อง การสร้างสังคม active ageing การพัฒนาแรงงานอย่างจริงจัง การเลื่อนอายุเกษียณ และการใช้ technology รวมทั้ง robot และ AI ตลอดจน การแบ่งปันทรัพยากรกันในระบบภูมิภาค เช่น ในอาเซียนด้วยกัน เป็นต้น

ภาพ: นายอุดม สุทนต์ ผู้ผู้ค้าเมือง ช่วยชาวบ้าน ตอนได้สัญชาติไทย
(ที่มา: YOUTUBE-Thai PBS News Feb 14, 2563 BE)

วัตถุประสงค์	จำนวน	หน่วยงานรับผิดชอบ
เพื่อป้อนให้กับโครงการพัฒนาระดับชาติ เช่น ECC	20,000	คณะรัฐมนตรี
เพื่อนำเข้าประชากรคุณภาพให้กับการพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม จิตวิญญาณ สุขภาวะ และ การเชื่อมโยงกับประชากรในพื้นที่	20,000	รัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร
เพื่อเชื่อมโยงกับ SME ในพื้นที่	160,000	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ 7,850 แห่ง
รวม	200,000	

ในตารางที่เสนอไว้นี้ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ จำนวนประชากรที่จะนำเข้า และหน่วยงานระดับบนที่สมควรเป็นผู้ให้นโยบายหรือผู้รับผิดชอบ

01

วัตถุประสงค์แรก คือ ป้อนประชากรหรือแรงงานให้กับโครงการพัฒนาระดับชาติ เช่น EEC (Eastern Economic Corridor) ซึ่งอาจจะเป็นแรงงานระดับสูงหรือระดับผู้บริหาร หรือผู้ลงทุนที่ได้รับสิทธิพิเศษอยู่อาศัยระยะยาว และการถือครองที่ดิน นำไปสู่การคิดสรรให้สัญชาติไทยตามเงื่อนไขที่กำหนด จำนวนประมาณ 20,000 คน บริหารโดยคณะรัฐมนตรี

02

วัตถุประสงค์ที่ 2 คือ การนำเข้าประชากรที่เลือกสรรตามคุณภาพเพื่อการพัฒนาทางสังคม สิ่งแวดล้อม ภาษาและวัฒนธรรม จิตวิญญาณ สุขภาวะ และเป็นประชากรต่างชาติที่สามารถเชื่อมโยงกับประชากรในพื้นที่แต่ละจังหวัด ประมาณ 20,000 คน เช่นกัน บริหารจัดการภายใต้การกำกับโดยรัฐสภา ซึ่งอาจจัดเป็นโควตาแต่ละปีสำหรับสมาชิกวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

03

วัตถุประสงค์ที่ 3 คือการคิดสรรประชากรต่างชาติเข้ามาในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั่วประเทศทั้ง 7,850 แห่ง โดย อปท. เหล่านั้นเป็นผู้บริหารการคิดสรรเองตามโควตาจากขนาดของประชากรของอปท. จัดทำนโยบายสาธารณะกับชุมชนในพื้นที่เพื่อให้ได้ประชากรต่างชาติที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและความต้องการของ SME (Small and Medium Enterprises) ในพื้นที่

การตั้งเป้าเชิงปริมาณตามที่กล่าวมานี้ เป็นการแก้ไขสถานการณ์วิกฤตทางประชากรของประเทศที่เราได้รู้ได้ก่อนอย่างจริงจังและรวดเร็ว วิกฤตนี้ดูเผินๆ เหมือนเป็นปัญหาระยะยาว แต่จริงๆ แล้ว การเริ่มดำเนินการตั้งแต่ตอนนี้ เป็นการได้เปรียบทุกด้าน และการมีเวลาในการปรับกระบวนการให้ถูกต้อง มีความสำคัญยิ่ง ถ้ารอไปและไปปรับเร่งตามกระแสในภายหลัง จะเกิดปัญหาสิทธิประโยชน์ดังตัวอย่างในประเทศที่พัฒนาแล้วที่ทํามาก่อนปัจจุบันเรามีโอกาสเรียนรู้และออกแบบแนวทางปฏิบัติของประเทศเราเองได้โดยการเริ่มพิจารณาประเด็นต่างๆ ให้รอบด้านตั้งแต่ตอนนี้ แล้วเราก็จะสามารถเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสอันดียิ่งได้อย่างแน่นอน

ลองนึกภาพดูว่า**เราจะมีความสุขและได้ดูแลคุณภาพ** อย่างเช่น โค้ชเช (คุณชัชชัย ชเว) และคุณอุดม สุกเสนห์ มาอยู่กับเราปีละ 200,000 คน

อ้างอิง

- Vollset, S. E. et. al, Fertility, mortality, migration, and population scenarios for 195 countries and territories from 2017 to 2100: a forecasting analysis for the Global Burden of Disease Study, The Lancet VOLUME 396, ISSUE 10258, P1285-1306, OCTOBER 17, 2
- United Nations. Department of Economic and Social Affairs. Population Division. Replacement Migration: Is it a Solution to Declining and Ageing Populations? vol. no. 206, United Nations, New York, 2001.